

Pan Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając, z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, na oświadczenie złożone przez Panią Senator Małgorzatę Adamczak podczas 31. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 22 kwietnia 2009 r., dotyczące wprowadzenia obowiązkowego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy (BPS/DSK-043-1568/09), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy, w ramach przysposobienia obronnego młodzieży szkolnej i studentów, są obecnie realizowane na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. *o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.).

Ponadto, na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. *o Państwowym Ratownictwie Medycznym* (Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.), podstawa programowa kształcenia, o której mowa w art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.), powinna uwzględniać edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

W odniesieniu do szkolenia młodzieży szkolnej zastosowanie znajduje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 27 czerwca 2002 r. *w sprawie rodzajów szkół, których uczniowie podlegają obowiązkowi odbywania przysposobienia obronnego oraz organizacji jego odbywania* (Dz. U. Nr 113, poz. 987). Zgodnie z przepisami § 1 i 2 tego aktu prawnego, obowiązkowi odbywania przysposobienia obronnego podlegają uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, w tym liceów ogólnokształcących, profilowanych oraz techników dla młodzieży, zarówno publicznych, jak i niepublicznych. Przysposobienie obronne jest realizowane jako odrębny przedmiot nauczania w wymiarze jednej godziny tygodniowo w pierwszej i drugiej klasie, według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową, określoną odrębnymi przepisami. W ramach zajęć edukacyjnych prowadzone są m.in. ćwiczenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy. W czasie trwania ferii letnich dla uczniów, którzy ukończyli pierwszą klasę, mogą być organizowane

specjalistyczne obozy szkoleniowo-wychowawcze z zakresu przysposobienia obronnego.

W odniesieniu do szkolenia studentów uczelni wyższych w przedmiotowej kwestii zastosowanie ma z kolei rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu oraz Ministra Zdrowia z dnia 2 października 2003 r. w sprawie sposobu przeprowadzania przysposobienia obronnego studentów i studentek (Dz. U. Nr 174, poz. 1686 ze zm.). Określa ono program nauczania z zakresu przysposobienia obronnego dla studentów studiów wyższych zawodowych oraz jednolitych studiów magisterskich. Program kształcenia zawiera, poza obowiązkiem opanowania podstawowej wiedzy z zakresu spraw bezpieczeństwa państwa, spraw obronnych i wojskowych, również obowiązek poznania krajowego, resortowego i społecznego systemu ratownictwa medycznego. Zakres materiału objęty egzaminem przewiduje m.in. wiedzę na temat znajomości organów i instytucji ratownictwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W dniu 22 maja br. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o kulturze fizycznej, która oczekuje obecnie na podpis Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa zawiera zmiany w obowiązujących przepisach, dotyczące m.in. dotychczasowej treści rozdziału trzeciego ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej – „Przysposobienie obronne młodzieży szkolnej i studentów”. Rozdział ten otrzyma tytuł „Edukacja dla bezpieczeństwa i przysposobienie obronne”. Istotą wprowadzonej zmiany jest objęcie przedmiotem edukacja dla bezpieczeństwa uczniów gimnazjów, a także zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych i techników. Będzie to obowiązkowy przedmiot nauki dla młodzieży tych szkół, w ramach którego podstawa programowa przewiduje m.in. prowadzenie szkoleń, w tym ćwiczeń w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Ponadto, przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – *Kodeks pracy* (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.), określające prawa i obowiązki pracowników i pracodawców, stanowią, iż jednym z obowiązków pracodawcy w zakresie pierwszej pomocy jest m.in. wyznaczenie pracownika do udzielania pierwszej pomocy, wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji pracowników, zgodnie z przepisami o ochronie przeciwpożarowej, jak również zapewnienie środków niezbędnych do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, gaszenia pożaru i ewakuacji pracowników. Ponadto art. 211 *Kodeksu pracy* stanowi, że przestrzeganie przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy jest podstawowym obowiązkiem pracownika. W ramach realizacji przedmiotowego zadania pracownik zobowiązany jest m.in. znać przepisy oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, brać udział w szkoleniu i instruktżu z tego zakresu oraz poddawać się wymagany egzaminom sprawdzającym. W związku z powyższym, w opinii Ministra Zdrowia, przeszkolenie w zakresie pierwszej pomocy wpisuje się w działania wynikające z przepisów *Kodeksu pracy*,

nakładające obowiązek odbycia szkolenia w zakresie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Pragnę poinformować, że Minister Zdrowia zapewnił również, iż Ministerstwo Zdrowia bierze aktywny udział w organizacji odbywających się corocznie mistrzostw ratownictwa medycznego, służących poprawie wiedzy, umiejętności i organizacji w ochronie zdrowia, a przez to podwyższeniu jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych, jak również wspiera działalność organizacji i stowarzyszeń, które popularyzują wiedzę z zakresu udzielania pierwszej pomocy i zdrowego trybu życia.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia wyrażam nadzieję, że uzna je Pan Marszałek za zasadne.

Łączę wyrazy szacunku i poważania

Bogdan KLICH

Do wiadomości:

Pan Szymon JAJKO

Dyrektor Departamentu

Spraw Parlamentarnych KPRM